

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2021. ГОДИНУ СРПСКЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ

Број: 03-07-6-344/22
Сарајево, 04.04.2024. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	6
5.1 НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	11

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Српске демократске странке за 2021. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијског извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, утврђено је да је Српска демократска странка прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 8. став (1) и став (4), члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске демократске странке за 2021. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Српска демократска странка се финансирала из сљедећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	187.719,45	13,92
2.	Прилози физичких лица (3-а)	36.112,69	2,68
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	14.662,50	1,09
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	9.620,91	0,71
7.	Приходи из буџета (3-ф)	1.007.817,21	74,75
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	1.255.932,76	93,15
II	Остали приходи и друго	92.309,99	6,85
	Извори финансирања (I+II)	1.348.242,75	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 855.662,43 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Српска демократска странка. Скраћени назив странке је СДС.

Странка је уписана у регистар Основног суда у Источном Сарајеву, Рјешењем број: ПУ-1/93 од 14.05.1993. године под називом Српска демократска странка Републике Српске. Рјешењем истог суда, број: ПУ-1/99 од 18.05.1999. године уписана је промјена назива странке: Српска демократска странка. Дана 02.05.2006. године, Рјешењем број: 089-0-РЕГ-06-000 154 Српска демократска странка је уписана у регистар Основног суда Соколац. Рјешењем број: 089-0-РЕГ-16-000 114 од 02.11.2016. године, као и Рјешењем број: 089-0-Ф1-19-000105 од 02.09.2019. године Основног суда у Сокоцу уписане су промјене лица овлашћеног за заступање и представљање странке.

Сједиште политичке странке је у Источном Сарајеву, Трг Илиџанске бригаде бб, док је административно сједиште странке у Бањој Луци, улица Николе Тесле 1б.

Лице овлаштено за заступање странке у 2021. години је Мирко Шаровић, предсједник странке¹.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2021. годину је Зоран Латинковић.

¹ Српска демократска странка је доставила Рјешење Основног суда у Сокоцу, број: 089-0-Ф1-23-000 172 од 29.09.2023. године, према којем је лице овлаштено за заступање и представљање странке Др Милан Миличевић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, организациону структуру Српске демократске странке чине:

- Секретаријат Српске демократске странке у Бањој Луци,
- Секретаријат Српске демократске странке у Источном Сарајеву,
- 8 градских одбора и
- 60 општинских одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Српске демократске странке за 2021. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Српске демократске странке обухвата контролу финансијске документације и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију обавила је ревизију и преглед финансијских извјештаја Српске демократске странке у периоду од 2004. до 2020. године, након чега су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Након извршене ревизије годишњег финансијског извјештаја Српске демократске странке за 2020. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о ревизији са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи у складу са својим планом, односно програмом утрошка средстава, да води евиденције о прилозима, без обзира на који начин их остварује, да се не финансира из забрањених извора, да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима и да обрати пажњу на исправност и вјеродостојност књиговодствених исправа, да води потпуне и тачне евиденције о приходима, расходима и обавезама странке, да утврди стварно стање својих обавеза и исто евидентира у пословним књигама и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са њеним позаконским актима.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2021. годину, утврђено је да Српска демократска странка није испоштовала дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Српска демократска странка прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака².

Српска демократска странка је у годишњем финансијском извјештају за 2021. годину исказала укупне трошкове у износу од 855.662,43 КМ. У Билансу успјеха Српске демократске странке за 2021. годину укупни расходи исказани су у износу од 937.663,00 КМ, што је за 82.000,57 КМ више од износа трошкова које је странка исказала у годишњем извјештају за 2021. годину.

Српска демократска странка је Финансијским планом за 2021. годину, који је доставила уз годишњи финансијски извјештај за 2020. годину, планирала укупне трошкове у износу од 991.000,00 КМ.

Анализом достављеног финансијског плана за 2021. годину, утврђено је да странка исти није сачинила по врстама трошкова, односно на начин којим би се обезбиједила потпуна транспарентност планираног трошења средстава, као и његова упоредба са оствареним трошковима.

- Финансијским планом нису планирани трошкови услуга, трошкови ситног инвентара, трошкови превоза, остали нематеријални трошкови, трошкови непроизводних услуга, трошкови рекламе и пропаганде и трошкови осталих закупнина, а које је странка исказала у годишњем финансијском извјештају укупном износу од 59.855,33 КМ.

Наиме, странке је у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове услуга у износу од 9.828,71 КМ, трошкове ситног инвентара у износу од 4.195,85 КМ, трошкове превоза у износу од 400,00 КМ, остале нематеријалне трошкове у износу од 1.396,50 КМ, трошкове непроизводних услуга у износу од 8.116,73 КМ и трошкове рекламе и пропаганде у износу од 35.917,54 КМ.

- Српска демократска странка је планирала трошкове електричне енергије у износу од 30.000,00 КМ, а исте је остварила у износу од 30.475,15 КМ, што је за 475,15 више од планираних средстава.

Исто тако, странка је планирала трошкове пореза на имовину и комуналне накнаде у износу од 10.000,00 КМ, а исте је остварила у износу од 17.230,45 КМ, што је за 7.230,45 КМ више од планираног.

Све наведено указује да је Српска демократска странка прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака јер није сачинила програм утрошка средстава по врстама трошкова, односно на начин којим би се обезбиједила потпуна транспарентност планираног трошења средстава, као и да је финансијска средства у износу од 67.560,63 КМ утрошила мимо утврђеног финансијског плана за 2021. годину.

Напомињемо да је странка Централној изборној комисији Босне и Херцеговине доставила Ребаланс Финансијског плана од дана 23.12.2021. године, којим је укупне трошкове планирала у износу од 948.000,00 КМ. С обзиром да је план донесен на крају године, када су већ познати остварени трошкови, Ребаланс Финансијског плана за 2021. годину није узет у разматрање.

² Према одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, финансијска средства из члана 3. став (1) наведеног Закона странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

b) Српска демократска странка је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Српска демократска странка није у годишњем финансијском извјештају исказала прилог физичког лица Миодрага Бурдеља у износу од 200,00 КМ, који је ово физичко лице уплатило на трансакциони рачун странке дана 26.04.2021. године, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

У обрасцу 3-а (прилози физичких лица) годишњег финансијског извјештаја странка је исказала прилог Миодрага Бурдеља у износу од 1.234,00 КМ, док је контролом извода са трансакционих рачуна утврђено је да је Миодраг Бурдељ уплатио прилоге у укупном износу од 1.434,00 КМ.

c) Српска демократска странка је прекршила одредбе члана 8. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Српска демократска странка је отписом обавеза остварила неновчане донације, које су забрањене чланом 8. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Увидом у аналитичке картице добављача утврђено је да је Српска демократска странка у 2021. години извршила отпис обавеза из ранијих година према Општини Гацко у износу од 2.617,50 КМ КМ, чиме је остварила неновчану донацију која је чланом 8. став (1) тачка а) Закона о финансирању политичких странака забрањена политичким странкама.

(2) Странка је на основу Одлуке о отпису обавеза, број: 02-54.1-02/22 од 17.02.2022. године, извршила отпис обавеза у износу од 65.670,17 КМ, а због истека законског рока за плаћање од три године. Српска демократска странка је отпис обавеза у годишњем финансијском извјештају исказала као остали приход.

- Прегледом достављене документације, утврђено је да је Српска демократска странка у 2021. години извршила отпис обавеза из ранијих година према Општини Нови Град у износу од 117,22 КМ и Општини Козарска Дубица у износу од 187,05 КМ, чиме је остварила неновчане донације у износу од 304,27 КМ које су чланом 8. став (1) тачка а) Закона о финансирању политичких странака забрањене политичким странкама.

- Српска демократска странка је у 2021. години из својих пословних књига искњижила обавезе према јавним установама: Јавна установа Средњошколски центар „Никола Тесла“ Котор Варош у износу од 500,00 КМ, Јавна установа „Петар Кочић“ Мркоњић Град у износу од 351,00 КМ, Јавна установа „Дом за старија лица“ Добој у износу од 1.275,00 КМ, Јавна установа „Дом културе“ Билећа у износу од 100,00 КМ, Јавна установа „Преслица“ Добој у износу од 2.565,12 КМ, те је остварила неновчане донације у износу од 4.791,12 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- Странка је извршила отпис обавеза према правним лицима: Електродистрибуција а.д. Пале у износу од 141,09 КМ, Руднику и термоелектрани Угљевик у износу од 90,00 КМ, Електробијељини у износу од 212,51 КМ, Електродистрибуцији Источно Сарајево у износу од 77,36 КМ, чиме је остварила неновчане донације у износу од 520,96 КМ, те је прекршила одредбе члана 8. став (1) тачка ц) Закона о финансирању политичких странака.

- На основу обављеног прегледа финансијског извјештаја, утврђено је да је Српска демократска странка остварила неновчану донацију по основу отписа обавеза према правним лицима „Телевизија К3“ д.о.о. Прњавор у износу од 4.750,00 КМ и „Полис“ д.о.о. Прњавор у износу од 400,00 КМ.

С обзиром да су правна лица „Телевизија К3“ д.о.о. Прњавор и „Полис“ д.о.о. Прњавор у току 2021. године имала закључене уговоре о јавној набавци са Градом Приједор³, а

³ Уговор број: 02-404-119/21 од 26.10.2021. године и Уговор број: 02-404-161/21 од 24.12.2021. године.

„Телевизија КЗ“ д.о.о. Прњавор и са Градом Прњавор⁴ у износу већем од 10.000,00 КМ, странка је прекршила одредбе члана 8. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

d) Српска демократска странка прекршила је одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и (4) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја и друге финансијске документације, утврђено је да Српска демократска странка у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није тачно и потпуно исказала салдо трансакционог рачуна, приходе, расходе и обавезе, није правилно извршила класификацију прихода и расхода и није обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник), чиме је прекршила рачуноводствене прописе и одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Странка у обрасцу 2 (преглед промета свих трансакционих рачуна) није исказала тачне податке о салду на трансакционом рачуну број: 5551000048261251 код Нове банке, чиме је прекршила одредбе члана 11. Правилника.

Српска демократска странка је у годишњем финансијском извјештају исказала почетно стање трансакционог рачуна број: 5551000048261251 код Нове банке у износу од 804,04 КМ, промет улаза у износу од 94.456,76 КМ, промет излаза у износу од 95.128,87 КМ и салдо на дан 31.12.2021. године у износу 131,93 КМ.

Контролом извода са трансакционог рачуна утврђено је да је почетни салдо износио 797,04 КМ, промет улаза 94.456,76 КМ, промет излаза 95.128,87 КМ и салдо на дан 31.12.2021. године је износио 124,93 КМ.

- (2) Подаци о приходима, расходима и обавезама које је Српска демократска странка исказала у годишњем финансијском извјештају не одговарају износима прихода, расхода и обавеза који су исказани у пословним књигама странке и Завршном рачуну странке. Такође, Српска демократска странка није водила пословне књиге у складу са рачуноводственим правилима и прописима, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1).

- Странка је, у годишњем финансијском извјештају, укупне приходе исказала у износу од 1.348.242,75 КМ, док је у Билансу успјеха исказала укупне приходе у износу од 1.348.017 КМ. Прегледом извода са трансакционих рачуна и пословних књига, утврђено је да су укупни приходи у 2021. години износили 1.348.002,72 КМ. Странка није у пословним књигама извршила закључна књижења на рачунима прихода.

- У годишњем финансијском извјештају странка је исказала укупне трошкове у износу од 855.662,43 КМ. Увидом у Биланс успјеха странке утврђено је да је странка укупне трошкове исказала у износу од 937.487 КМ, док су у пословним књигама укупни трошкови евидентирани у износу од 937.663,15 КМ.

Прегледом пословних књига странке, утврђено је да је странка у пословним књигама извршила пренос расхода у већем износу од евидентираних трошкова, чиме су на дан 31.12.2021. године на контима трошкова исказана салда на потражној страни, што је супротно рачуноводственим прописима.

- Странка је у обрасцу 5 (обавезе) годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину исказала укупне обавезе у износу од 274.928,52 КМ. У Билансу стања за 2021. годину,

⁴ Уговор број 01/1-053-22/21 од 11.05.2021. године, који је Град Прњавор доставио Централној изборној комисији БиХ након издавања Прелиминарног извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину.

странка је исказала обавезе у износу од 299.931 КМ, а у пословним књигама 274.000,12 КМ.

(3) Српска демократска странка у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није успоставила тачне, правилне и потпуне евиденције о приходима, чиме је прекршила одредбе члана 13., 14., 18. и 19. Правилника.

- Српска демократска странка је приходе по основу отписаних обавеза према правним и физичким лицима у укупном износу од 68.521,15 КМ исказала као остали приходи у обрасцу 3 финансијског извјештаја, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 18. Правилника.

Контролом је утврђено да су наведени приходи настали по основу отписа обавеза које су настале прије три или више година.

Странка је неновчане донације по основу отписаних обавеза према правним и физичким лицима требала исказати у обрасцу 3-е (неновчане донације и рачуни које странка није имала обавезу да плати) годишњег финансијског извјештаја.

- Српска демократска странка у годишњем финансијском извјештају није тачно исказала приходе од чланарине и прилоге физичких лица, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 14. Правилника.

Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала приходе од чланарине у износу од 187.719,45 КМ и прилоге физичких лица у износу од 36.112,00 КМ. Контролом извода са трансакционих рачуна утврђено је да су приходи од чланарине износили 187.849,31 КМ, а прилози физичких лица 36.312,69 КМ.

- Странка није исказала тачан износ прихода из буџета, те је прекршила одредбе члана 13. и 19. Правилника.

Српска демократска странка је у годишњем финансијском извјештају исказала приходе из буџета у износу од 1.007.817,21 КМ, а контролом је утврђено да приходи из буџета износе 1.007.247,32 КМ, тј. да су у финансијском извјештају приходи из буџета исказани у већем износу за 569,88 КМ од остварених.

Странка је исказала приход из буџета Општине Трново у износу од 289,08 КМ, Општине Нови Град у износу од 3.834,78 КМ, Општине Модрича у износу од 5.355,95 КМ, Општине Фоча у износу од 5.616,43 КМ и Општине Котор Варош у износу од 11.389,93 КМ.

Контролом извода са трансакционих рачуна и достављене документације, утврђено је да је приход из буџета Општине Трново износио 394,20 КМ, Општине Нови Град 3.734,78 КМ, Општине Модрича 4.780,95 КМ, Општине Фоча 7.118,67 КМ и Општине Котор Варош 9.887,69 КМ.

(4) Увидом у уговоре о закупу пословних простора утврђено је да Српска демократска странка, у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају, није исказала тачне податке о трошковима закупа пословних простора које је користила у Станарима, Хан Пијеску, Дервенти и Сребреници, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- Српска демократска странка није тачно исказала трошкове закупа пословних простора које је, у току 2021. године, користила у општинама Станари, Хан Пијесак и Дервента.

Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове закупа пословних простора у Станарима у износу од 3.200,00 КМ и Хан Пијеску у износу од 1.500,00 КМ.

Увидом у уговоре о закупу пословног простора, које је странка доставила, утврђено је да је трошак закупа пословног простора за 2021. годину у Станарима износио 3.000,00 КМ, а у Хан Пијеску 1.551,00 КМ.

- Српска демократска странка је пријавила трошкове закупа пословног простора у Дервенти у износу од 1.108,16 КМ.

Увидом у уговор о закупу пословног простора утврђено је да трошкови закупа пословног простора у Дервенти износе 758,16 КМ.

Странка је у примједбама на прелиминарни извјештај навела да је као трошак закупа пословног простора исказан једнократни закуп сале по рачуну Јавне установе „Центар за културу“ Дервента број: 26/21 од 19.07.2021. године у износу од 350,00 КМ. Српска демократска странка је трошкове закупа сале у износу од 350,00 КМ требала исказати као трошкове осталих закупа.

- Српска демократска странка није у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају исказала трошкове по основу кориштења пословног простора у Сребреници, који су према подацима које је доставила Општина Сребреница, износили 92,40 КМ.

(5) Странка је у годишњем финансијском извјештају, а због погрешних евиденција, погрешно исказала податке о трошковима, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- Странка је на конту 5355- *Трошкови за проспекте плакате и афише* евидентирала трошак по рачуну број: 1943/20 од 28.12.2020. године добављача „СОМРЕХ“ д.о.о. Бања Лука у износу од 819,00 КМ за услуге штампања плаката странке.

С обзиром да се рачун односи на услуге које су извршене у 2020. години, странка је трошкове по овом рачуну требала евидентирати као расходе претходног периода.

- Српска демократска странка је средства од поврата таксе по основу учешћа на Локалним изборима у 2020. години⁵ исказала као расход на конту 5594-*Такса пријаве за изборе у негативном износу* од 12.200,00 КМ, чиме је умањила укупне расходе.

Увидом у пословне књиге странке утврђено је да је странка на конту 2899-*Остала активна временска разграничења* по почетном стању на дан 01.01.2021. године евидентирала 13.000,00 КМ по основу плаћене таксе за учешће на Локалним изборима, те да на дан 31.12.2021. године исказује исти салдо.

Странка је уплатама у износу од 12.200,00 КМ требала затворити конто 2899-*Остала активна временска разграничења*, а разлику од 800,00 КМ у пословним књигама евидентирати као трошак.

- Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала расходе по основу утрошка воде у Братунцу у износу 33,48 КМ. У Примједбама на Прелиминарни извјештај странка је изјавила да у својим пословним књигама нема евидентиране расходе по основу утрошка воде у Братунцу, што указује да странка није правилно пријавила расходе у годишњем финансијском извјештају.

- Српска демократска странка је на конту 5351-*Трошкови за проспекте плакате и афише* исказала трошак по Предрачуну број: 167 од 16.11.2021. године добављача „МакоПринт“ д.о.о. Бања Лука у износу од 212,94 КМ за „roll up” и услугу штампе плаката.

Предрачун је документ на основу којег се врши плаћање, а не може бити књиговодствена исправа на основу које се признаје трошак у пословним књигама.

(6) Српска демократска странка је прекршила одредбе члана 24. Правилника.

Увидом у образац 5 (обавезе) годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да је странка дио обавеза исказала у негативном износу, што није уобичајено, те да није исказала тачне податке о својим обавезама на дан 31.12.2021. године.

⁵ Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на име поврата таксе за учешће на Локалним изборима 2020. године на рачун странке 16.03.2021. уплатила износ од 12.000,00 КМ, а 15.04.2021. године износ од 200,00 КМ.

Исто тако, у поступку прегледа финансијског извјештаја утврђено је да Српска демократска странка није у пословним књигама правилно евидентирала обавезе према добављачима на дан 31.12.2021. године. Такође, утврђено је да странка није извршила усаглашавање међусобних обавеза и потраживања са добављачима, што за резултат има погрешно евидентиране и исказане обавезе странке.

- Српска демократска странка је у годишњем финансијском извјештају исказала обавезу према Општини Гацко у негативном износу од 30,00 КМ.

Увидом у Извод отворених ставки Општине Гацко, који је странка потписала и овјерила, а који је доставила општина, утврђено је да Српска демократска странка према Општини Гацко има преплату у износу од 707,50 КМ. Странка је износ од 707,50 КМ евидентирала на конту 1510- *Дати аванси другим лицима у РС.*

- Српска демократска странка је у годишњем финансијском извјештају исказала обавезе у негативном износу од 46.019,69 КМ од чега: обавезе за бруто лична примања -19.155,98 КМ, а обавезе према добављачима у укупном износу од -26.863,71 КМ.

Наведено указује да странка нема правилне и тачне евиденције о својим обавезама.

Трошкови изборне кампање на Пријевременим изборима за градоначелника Града Приједор

Српска демократска странка је у оквиру коалиције са Партијом демократског прогреса и Демократским народним савезом учествовала на Пријевременим изборима за градоначелника Града Приједор који су одржани 21.12.2021. године.

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије више од 0,30 односно 0,20 КМ⁶ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, Српска демократска странка је, као чланица коалиције, у сврху изборне кампање могла да потроши средства у износу од 8.639,90 КМ.

У годишњем финансијском извјештају, Српска демократска странка није пријавила трошкове изборне кампање.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској демократској странци да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке троши у складу са својим програмом утрошка средстава,*
- *да води евиденције о примљеним прилозима,*
- *да се не финансира из извора који су забрањени овим Законом,*
- *да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да води тачне и потпуне евиденције о новчаним токовима, приходима, расходима и обавезама,*

⁶ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да изврши усаглашавање обавеза са добављачима и проведе одговарајућа књижења у пословним књигама.*

КОМЕНТАР

У остављеном року, Српска демократска странка је доставила примједбе на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину са додатним доказима.

Служба за ревизију је све аргументоване примједбе странке уважила, те је коригавала налазе из Прелиминарног извјештаја.

Шеф одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Тања Голијанин

Шеф Службе за ревизију

Мр sc. Хасида Гушић